

Dolnolukavický Hlasatel



ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, KRASAVCE, LIŠICE, SNOPOUŠOVY



Z OBSAHU:

JAKÉ JE SLOŽENÍ ZASTUPITELSTVA OBCE?
MATEŘSKÁ ŠKOLA SLAVÍ 40 LET
ČESKÝ ROZHLAS VYSÍLÁ O NAŠÍ OBCE
KNIHOVNA V DOLNÍ LUKAVICI JE PŘEMÍSTĚNA



VÝSLEDEK KOMUNÁLNÍCH VOLEB DO ZASTUPITELSTVA OBCE DOLNÍ LUKAVICE

Dne 24. 10. 2022 proběhlo ustavující zasedání zastupitelstva obce Dolní Lukavice. Zastupitelstvo obce zvolilo:

- » **uvolněného starostu Ing. Radka Horu**
- » **neuvolněného místostarostu Vítězslava Opálku**
- » **Finančního výbor ve složení:**
předseda Ing. Pavel Netrval
člen Ing. Anna Kadlec Valentová, Bc. Petra Procházková
- » **Kontrolní výbor ve složení:**
předseda Ing. Michal Švec
člen Bc. Luboš Jícha, Ing. Petr Dvořák, PhD
- » **Výbor pro kulturu a média ve složení:**
předseda Mgr. Eva Horová
člen Vítězslav Opálko, Mirka Štychová (aktivistka)

Vítězslav Opálko

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Vážení občané Dolnolukavicka i ostatní čtenáři, dovoluji vám, abych vám touto cestou oznámil, že ve funkci starosty obce nebudu pokračovat, jak jsem již předem avizoval, přestože jsem i v letošních komunálních volbách obdržel nejvíc hlasů. Domnívám se, že toto mé rozhodnutí je správné. V žádném případě nejde o zklamání voličů, na kandidátní listinu jsem se úmyslně nezařadil na 1. místo. Velmi si vážím přízně obyvatel a každého z 213 získaných hlasů. **Beru to jako poděkování a ocenění mé dosavadní práce. Budu i nadále členem zastupitelstva obce a jsem ochoten se podle svých znalostí, schopností a sil nadále podílet na rozvoji obce. Všem obyvatelům, kteří mě v průběhu dvaceti let vyjádřili podporu a důvěru, velice děkuji.**

Říjnová balada Eva Horová

*Duhové lány vřesů teď září,
stíny se prohání na polštáři.
V uších kapky deště zvoní,
zlatý šat je už pod jabloní.*

*Červené listí má mnoho krás,
v korunách podzim maluje zas.
Ohřej si dlaně z teplého podšálku,
utrhní z jeřabin pár rudých
korálků.*

*Na mnohé v říjnu sedá už splín,
ves obchází smutný harlekýn.
Nikdo ho nikde neslyší,
plíží se krokem nejtišším.*

KULTURA - PROBĚHLÉ AKCE

30. ročník Hadnových hudebních slavností

Byl zahájen v pátek 9. září v 18 hodin koncertem Konzervatoře Plzeň pod taktovkou Jiřího

Štrunce. Úvodní slovo měl pan starosta Vítězslav Opálko a ředitel festivalu Milan Fiala. Obec k této příležitosti vydala brožuru mapující 30 ročníků festivalu.

Benedikt Vokáč

Lukostřelecký turnaj

Dne 10. 9. 2022 od 14:00-18:00 se konal již tradiční lukostřelecký turnaj v hospůdce Chovatelna jak pro děti, tak i dospělé. Navzdory špatnému počasí, se nepředpokládala tak vysoká účast soutěžících. Součástí akce byla také výstava rytířské výbavy s výkladem o středověkých zbrojích a zbraních. Skupina Dolnolukavických Pánů děkuje soutěžícím v turnaji za účast. Akce se vydařila a těšíme se na další rok.



Mgr. Eva Horová

Halloweenské bloudění

V pátek 14. října se v Dolní Lukavici konala akce k Halloweenu. Vše začalo v 17 hodin na zahradě hospůdky Chovatelna vyráběním v čarodějnické dílně. Zde si děti se svými rodiči za asistence paní Lenky Irrové a její kolegyně ze spolku Nastevené dveře vyráběli strašidelné svítilny s tematikou dýní a duchů. O hodinu později se začalo s čarováním na dětskou tvář. Halloweenské make-up vytvářela Julie Bradová a Tereza Rotenbornová.



Nalíčené děti ve strašidelných kostýmech s lucernami za soumraku vyrážely po skupinkách na strašidelnou stezku do začarovaného lesa. Start byl v Chovatelně, následně museli navštívit devět stanovišť. Každé z devíti míst hlídala nějaká bytost (např. upírka, kostlivec, hororová jeptiška, čarodějnice, dokonce dva lékaři, jejichž vakcína zabila tisíce lidí a děti museli na jejich stanovišti hledat místa jejich posledního odpočinku). Na svíčkami navíceném strašidelném zámku všechny přivítala netopýrka, která děti doprovázela na cestě do temného zámeckého sklepení. Cesta k pokladu nebyla lehká, neboť ji střežil zlý duch. Když děti zvládly všechny překážky, čekala je sladká odměna. Akce přilákala velký počet dětí a rodičů nejen z Dolní Lukavice, ale i z Přeštic a okolí. Děkuji p.

Dvořákovi za poskytnutí prostor v Chovatelně, Zoltánovi Duphénieux za možnost návštěvy zámku a spolku Nastevené dveře za pomoc s organizací.



Promítání v Chovatelně

V sobotu 15. 10. 2022 se konala akce v hospůdce Chovatelna, kde byla promítána dokumentární videa o Dolní Lukavici. Pro návštěvníky byl nachystaný nabitý program začínající odpoledne a trvající až do nočních hodin. Začátek akce byl spojený s oslavou narozenin pořadatele. Po 18 hodině místní rodáci dorazili a zábava mohla začít. Akce sklídila mimořádný úspěch. Zábava skončila až pozdě po půlnoci. Velikost promítacího plátna 265x149 cm. Projekce byla zcela zdarma. Děkuji majitelům videí za jejich poskytnutí na veřejnou akci. Závěrem děkujeme všem zúčastněným, především z řad místních občanů, a také panu Dvořákovi za poskytnutí prostoru pro účel akce. Budeme se těšit snad opět za rok.

Za výbor TJ Pavel Hajžman

SPORTOVNÍ DEN

TJ Sokol Dolní Lukavice uctila památku zakladatelů spolku u příležitosti výročí 160 let založení Sokola v Praze v roce 1862. Na odpoledne 1. října 2022 členové TJ připravili pro veřejnost bohatý program. Po krátkém zahájení a připomenutí významných mezníků z dlouhé historie Sokola následoval sportovní program. Mažoretka Viktorie Popová zaujala přihlížející diváky precizním provedením a výtečným výkonem. Poté hřiště patřilo žákům 4. ročníku ZŠ v Dolní Lukavici. Pod vedením paní ředitelky Lenky Hajžmanové předvedli přihlížejícím ve svém gymnastickém cvičení výtečnou fyzickou kondici a sportovní všestrannost. Se sletovými skladbami vystoupili hosté z Tělocvičné jednoty Sokol Přeštice. Nejprve zacvičily ženy skladbu z roku 1932 a poté děti skladbu „Když nemůžeš, tak přidej...“, která byla součástí mezisletového projektu ČOS, SOKOLGYM 2022 v Plzni a Brně. Sportovní část uzavřeli muži TJ Sokola Dolní Lukavice sletovou skladbou „Gong“ z roku 1896. Hudební soubor Lukaváček, pod vedením paní učitelky Nadi Květoňové rozezpíval a roztančil již trochu prochládlé obecnstvo. I přes nepříznivé počasí, déšť a vítr, přihlíželo a potleskem odměnilo všechny „odvážné“ aktéry na 150 otužilých fanoušků. Cvičení a zpěváci byli odměněni svačinou a ma-



lou sladkou pozorností ve formě čokolád s logem k výročí Sokola.

Vzhledem k vývoji počasí jsme z programu vypustili taneční rej pro děti a sportovní soutěže. Nejmenší návštěvníci navzdory počasí, využili nafukovací hrad i lezeckou stěnu „Kubík“ a dokonale se vyskákali a vyrádili. Pro nepřízeň počasí se odpolední venkovní zábava neuskutečnila, ale byla bohatě nahrazena večerním tanečním maratonom pod taktovkou manželů Květoňových. Skupina Asfalt rozpoutala hoto- vovou „smršť“. Všichni přítomní se výborně bavili. Dlouho po půlnoci doslova tančila a zpívala „celá hospoda“.

Velké poděkování patří všem účinkujícím, jejich vedoucím i všem přítomným divákům, kteří pomohli udržet příjemnou atmosféru v hledišti.

Chválu a dík zaslouží organizátoři, brigádníci a všichni další, kteří pomohli připravit a pak zajistit hladký průběh sportovního odpoledne.

Pochvala a velký dík právem patří vedoucí hudební skupiny Lukaváček, skupině Asfalt a skvělé moderátorce Nadě Květoňové. Zvláštní poděkování za podporu a finanční i materiální pomoc patří všem našim sponzorům.

Rozhodující podíl na financování sportovního odpoledne má TJ Sokol a spolu- pořadatel Obec Dolní Lukavice. ELETUR s.r.o. Václav Turek zapůjčil a zajistil stavbu stanů + věnoval finanční dar, ZDRAVÉ

POTRAVINY PŘEŠTICE Libuše Živná, nechala pro TJ vyrobit 400 ks čokolád, které věnovala darem, návrh a grafickou úpravu obalů zajistil Václav Živný. Další významné finanční dary věnovali: CanAgro s.r.o. Horní Lukavice, Řeznictví u Radů Dolní Lukavice, Komenictví Radek Tureček Dolní Lukavice, LUKRENA Dolní Lukavice. Velice děkujeme.

Zájezd do divadla

V pátek 21. října jsme se vypravili do divadla Dialog do Plzně. Na programu byla veselohra „Rocker a dvě staré dámy.“ Detektivní komedie nás přesvědčila, že ani stáří ani nemoc nejsou na překážku tomu, aby člověka bavil život. O divadelní představení byl obrovský zájem. Nejeeli jen naši občané, ale také zájemci z Horní Lukavice a Přeštic.

Vítání občánků

Ve druhé polovině října proběhlo tradiční vítání občánků. Doprovodný program s písničkami a básničkami přednesl hudební soubor Lukaváček pod vedením Mgr. Nadi Kvétoňové. **Starosta obce Vítězslav Opálko přivítal 13 občánků, kteří se narodili od března do poloviny září tohoto roku. Jmenovitě to byl Milan Novotný, Nela Mastná, Lili Vozková, Ludmila Novotná, Jiří Navrátil, Vítězslav a Viktorie Lelková, Adéla Rajchartová, Ester Jandová, Timmy Kalina, Jakub Ščislák, Václav Kubát a Marie Švecová, z toho 9 z Dolní Lukavice, 2 z Lišic a 2 ze Snopoušov.**



POZVÁNKY NA AKCE

4. 11. od 18,00 hodin
Průvod se světýlky v Lišicích

17. 11. Lampionový průvod
(pořádá SDH Dolní Lukavice)

22. 11. od 16,00-18,00 hodin
Prohlídka MŠ

27. 11. od 15.00-16.30
vyřádění v klubovně
(studený porcelán)

27. 11. od 16,30-17,30 hodin
Jarmark v ZŠ

27. 11. od 17,30 hodin
Vítání adventu (u kostela)

15. 12. od 17,00 hodin
Koncert Lukaváčku v kostele DL

18. 12. Adventní koncert
Vlaďky Bauerové v kostele DL



Zájezd do Bavorska

Obec Dolní Lukavice pořádá 29. 12. 2022 netradiční zájezd „**Za čerty a čarodějnicemi do Bavorska**“. Vybíráme 300 Kč za dospělé a 200 Kč za děti do 15 let. Akce začíná ve 12,00 hodin, vstup na akci je zdarma. Vyjeli bychom ráno, časy a nástupní místa budou upřesněna podle přihlášených osob. Navštívíme též sklárnu a dle zájmu bude možno nakoupit si v některém supermarketu. Návrat ve večerních hodinách (cca do 19 hod.). **Hlaste se do 25. listopadu u Evy Horové (tel. 605 530 633)**. Tato akce je vázána na zimní čas. Masky z lipového dřeva odrážejí nejrozmanitější směry dávných zvyků. Navzdory jejich děsivému vzhledu jsou čerti požeňáním. Měli by v příštím roce chránit dům a farmu před neštěstím, zahánět zlé duchy a přinášet plodnost.

Štěpánka Inka Lexová

MAGIC GIRLS SLAVÍ 5 LET

Magic girls taneční skupinka v loňském školním roce předvedla několik krásných vystoupení na místních i okolních akcích. Letos slaví 5 let působnosti a i v letošním roce hledá další nové členky a malé nadějně tanečnice do svých řad. Více info na tel. 604 916 990.

Mgr. Lenka Hajšmanová, DiS., ředitelka školy

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY

Vážení čtenáři, školní rok 2022/2023 se rozběhl a „naše“ děti stihly za krátký čas spoustu akcí. Posuďte sami:

MŠ – ŠKOLNÍ AKCE	ZŠ – ŠKOLNÍ AKCE
ŠKOLKÁČEK TROCHU JINAK (prohlídka mateřské školy s možností hraní si s rodiči)	PŘÍRODOVĚDNÁ VYCHÁZKA S OPĚKÁNÍM VUŘTŮ V LIŠICÍCH (trasa: Dolní Lukavice – Lišice – Horní Lukavice – Dolní Lukavice)
MOBILNÍ PLANETÁRIUM V ZŠ – PROJEKCE (předškoláci, z projektu ŠABLONY III)	MOBILNÍ PLANETÁRIUM V ZŠ – PROJEKCE; POSTAV SI BUDOVU ŠKOLY V MINECRAFTU (2. až 5. ročník, z projektu ŠABLONY III)

PEČENÍ CHLEBA - ÚJEZD NADE MŽÍ (předškoláci)	PEČENÍ CHLEBA –ÚJEZD NADE MŽÍ (1. ročník)
DIVADLO V MŠ	BESEDA S VELITELEM HASIČŮ K. Hůlou
NÁVŠTĚVY V SOLNÉ JESKYNI	EXKURZE DOLUKRENY (4. a 5. ročník)
VÝUKA PLAVÁNÍ (září – prosinec; předškoláci)	VÝUKA ZÁKLADNÍHO PLAVÁNÍ (září – prosinec; 2. a 3. ročník)

Žáci 5. ročníku ZŠ

EXKURZE DO LUKRENY

30. září jsme navštívili s kamarády ze 4. třídy farmu v Řenčích a ovocné sady v Nebílovech. Cesta do Řeneč byla za chvíli za námi. Ujali se nás zootechnik pan Peksa a zootechnička paní Holubová.

Zážitky, které si budeme pamatovat:

„Telátka i krávy jsme si směli pohladit, dozvěděli jsme se, čím krmí, jak se dojí. Krávy se dělí na normální a na princezny. Normální nadojí 35 litrů mléka za den, princezny až 70 litrů za den! Princezny mají lepší bydlení. Viděli jsme čerstvě narozená telátka (nejmladšímu byl teprve jeden den). Byla roztomilá, cucala mi prsty, poskakovala i „tancovala“. Jsem ráda, že jsem to mohla vidět.

Nejvíce se mi líbila telátka. Vadil mi zápach z močůvky a výkalů. Dozvěděla jsem se, že telátko, když se narodí, váží kolem 35 kg a že krávy mají přední zuby jenom na spodní čelisti. Viděli jsme domečky pro telátka, drbací stroje pro krávy, dvojpluh, pásový traktor. Mně se nejvíce líbila technika, opravárenská dílna, taťkovo auto.

V Nebílovech nás přivítala vedoucí sadů paní Zikmundová. Řekla nám, co všechno v sadech pěstují. Ocitli jsme se jako v pohádce o dvanácti měsíčkách. To když jsme ochutnali voňavé a sladoučké čerstvé jahody a vynikající jablka. Domů jsme si každý odváželi plný



kelímek jahod, sáček křížal a „lukreňáček“ pexeso. V sadech nám ukázali, jak to tam chodí, a ochutnali jsme fakt dobrý pití! Ochutnali jsme premiéru moštu jahoda – jablko, který právě ten den dělali prvně. Kromě moštárny jsme prošli i sušárnou. V obchodě jsme si mohli nakoupit dárky. Exkurze se vydařila. Zase

o kousek víc jsme si rozšířili vědomosti a poznatky z našeho blízkého okolí. ... a to je asi tak nějak vše.“

Za zprostředkování exkurze děkujeme panu učiteli Honzíkovi. Panu předsedovi Ing. P. Netrvalovi děkujeme za možnost Lukrenu navštívit a výše zmíněným zaměstnancům za čas, který nám věnovali.

Bc. Zdeňka Bláhová, třída Sluníčka – MŠ

PEČENÍ CHLEBA

Ve čtvrtek 22. září se předškoláci s prvňáčky setkali na společném výletě na Zámecký statek v Újezdě nade Mží. Jednalo se o akci nazvanou Od zrníčka po pecen. Děti si prohlédly různé druhy obilí, původní náčiní určené k setí a ke sklizni, vyzkoušely si drtit zrní na mouku za pomoci kamene. Seznámily se s historií vzniku chleba. Poté si dle jednoduchých instrukcí samostatně zadělaly těsto na mini chléb. Při pečení si zahrály hru na pekaře, při které mohly vnímat krásnou vůni právě pečeného chleba. S taškou plnou voňavých mini chlebů a s úsměvy na rtech jsme se přesunuli zpět do školky a školy bohatší o krásný zážitek.

Jaromír Chmelík, Horní Lukavice

NÁVŠTĚVA DOLNOLUKAVICKÉ ŠKOLY

V letošním roce nastoupila moje pravnučka Eliška Vozková do první třídy. Napadlo mě, že bych se mohl zúčastnit zahájení školního roku ve škole, kde jsem před 84 léty začínal školní výuku. Během těch let, jsem ji navštívil pouze jednou.

Zahájení bylo velmi pěkné, po uvítání paní ředitelkou pozdravil žáky pan starosta. Možná, že to někteří žáci tak nevnímali, ale mnozí si tento okamžik budou připomínat celý život.

Při vstupu do budovy mě chyběl na podestě zvon, který tam visel a na který jsme občas nepozorovaně zazvonili. Musím se přiznat, že jsem přicházel do úplně jiné školy. Až schody v patře před třídou mě ujistily, že jsem opravdu doma a jdu do „Myšárny“, na kterou mám spoustu vzpomínek. Již jsem tam nenašel staré lavice, kde jsme seděli po dvou (nebo snad po třech?). Bylo nás dle školní fotografie asi



41. Z Dolní, Horní Lukavice, Lišic, Sno-poušov, Krasavec, Hradčan. Když si představím, jaké tenkrát byly zimy, metr sněhu, tak to bylo pro děti, ale i rodiče velmi náročné. Ve třídě stála velká kamna, vedle na zdi jsme někdy sušili kabáty. Vzpomínám, jak v zimě byl na oknech mráz, který vytvořil krásné květy a ty postupně rozmrzávaly. Učila nás paní učitelka Květoňová a během roku nás převzal pan učitel Kokoška, se kterým jsem se pak setkal ve škole v Chlumčanech. Na oba vzpomínám s láskou. Neměli to jednoduché, i když menší fyzické tresty se trpěly. Když bylo zle, tak jsme museli mít ruce za zády. Také nebyly žádné žákovské knížky, učitelé si to s námi vyří-

dili. Kdybychom si ztěžovali doma, tak jsme dostali i od rodičů. O velké přestávce jsme běhali ke Fremrům pro čerstvé rohlíky. Běhali jsme přes potok, v zimě po ledě, starý pan Čechura nás proháněl, měl strach, abychom se nanamočili.

Dnešní škola je úplně jiná. Třídy jsou vymalované pastelovými barvami, moderní nábytek, každý žák má svůj stůl, jen nevím, jestli my bychom po velké přestávce ty stolky vůbec srovnali. Navíc jsme tam měli kalamáře. Jsem rád, že jsem mohl navštívit školu mého dětství. Přeji všem, jak žákům, tak pedagogům, aby na ni vzpomínali s láskou a s úsměvem, tak jako na ni vzpomínám já.

Mgr. Eva Horová

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLAVÍ 40 LET

V letošním roce si připomínáme 40 let od stavby budovy současné mateřské školy (čp. 199), která byla postavena v místech bývalého lesního úřadu. Studie nového objektu byla zpracována v říjnu 1975 Ing. Josefem Kaslem. Projektovou dokumentaci zpracoval v srpnu 1977 Okresní stavební podnik Plzeň-jih. Stavební povolení bylo vydáno 8. listopadu 1977, stavební dozor vykonával Karel Herejk z Dolní Lukavice čp. 59 a Ing. Josef Kasl z Dolní Lukavice čp. 100. Velká část stavby byla vybudována brigádnicky občany. Stavba byla zkolaudována 28. srpna 1982, kolaudační rozhodnutí bylo vydáno 15. října 1982. Dle novinového článku „Pohlednice z Lukavice“ otištěném v novinách Pravda se jednalo o největší investiční akci ve vesnici v této době. V projektu bylo použito na tehdejší dobu progresivní řešení vytápění celého objektu elektřinou, která ohřívala vodu v akumulacích nádržích ve zvlášť k tomu postavené budově opodál MŠ, vedle hasičské zbrojnice. Vzhledem k příkonu 500 kW musela být vybudována i nová trafostanice a elektropřípojka do MŠ. Při samotném provozu MŠ se ukázaly jako nevýhoda ztráty v elektrokotelně a v teplovodu. Ty byly i přes později dodělaná izolace takové, že hasiči využívali teplo unikající z kotelny k temperování hasičské zbrojnice. Nad teplovodem v asfaltové komunikaci v zimě roztával sníh. Výstavbu MŠ zajišťoval tehdejší MNV, z velké části svépomocí brigádnicky v akci „Z“. Místní občané zde odpracovali tisíce brigádnických hodin zdarma.

Na výstavbu mateřské školy přispělo JZD 900.000 Kč, a tak sem chodily i děti „družstevníků“ nejen z Lukavice, ale i ze širokého okolí (Řenečsko, Netunicko...), které sem svážel speciální „podnikový“ autobus až do změny politického systému. Odbor



školský ONV- PJ financoval čtyři učitelky + školníci. ZD financovalo tři kuchařky, vedoucí stravování a uklízečku. Po roce 1989 personál „zeštíhl“ a celé financování přešlo na ONV PJ – odbor školství.

ROZHOVOR

s Libuší Lipertovou (*1951), rozenou Zdráhalovou, je vdaná, žije v Dolní Lukavici.

V letošním roce si připomínáme 40 let od otevření nové (současné) budovy MŠ. Vzpomínáte si na to?

Ano, bylo to v říjnu 1982. Slavnostně jsme ji otvíraly s paní ředitelkou Oudovou, která tu byla jen jeden rok, pak se odstěhovala. Tehdy nám tuto novou krásnou a prostornou budovu všichni v okolí záviděli.

Jak jste dlouho v MŠ učila a co bylo jiné oproti dnešku?

Učila jsem tu do roku 1996. Dříve bylo rozhodně více dětí. V jednom školním roce jsme měli v jedné třídě 35 dětí a ve druhé dokonce 34 dětí. Někdy jsem na ně byla sama a nebylo lehké je všechny uhlídat. Často jsem proto s nimi chodila na vycházky do zámeckého parku, kde nebyl provoz. Jednou jsem na vycházce děti počítala a dvě mi chyběly. Nakonec jsem zjistila, že byly schované za stromem. Byla to velká zodpovědnost. Hodně rodičů „bojovalo“ za to, abychom tam jejich děti vzali. Je také třeba dodat, že k nám

rodiče své děti vozili z Řeneč, Hájů, Oseka atd. Ti mají dnes vlastní MŠ.

Dříve se děti běžně dávaly do jeslí. Jak to bylo v DL? Jak staré děti přicházely?

Měli jsme menší děti v rozmezí od 2,5 roku do pěti let. Ve druhé třídě jsme měli předškoláky ve věku od pěti do šesti let. Děti ve věku 2,5 roku bylo však jen několik.

A co učitelský sbor, kuchařky atd.?

Když odešla paní ředitelka Oudová, nahradila ji Marie Šlesingerová. V učitelském sboru se to dost střídalo. Většinou nastoupily mladé učitelky, které tu byly tak rok. Pak se provdaly a založily své rodiny. Bylo jich hodně a myslím, že nemá smysl vyjmenovávat každou jednotlivě, protože by to čtenáři stejně nic neřeklo. Krátce tu také působila paní učitelka Mgr. Jana Votrubová, která teď učí v lukavické ZŠ. Tehdy nastoupila



jako svobodná – Jana Hlavsová. Školnici svědomitě vykonávala paní Libuše Rotenbornová z DL a vařily: paní Nosková, Hodanová, Petrželková, pak paní Habadová a Jandová.

Ted' nás trápí covid, co trápilo děti a rodiče dříve?

Každý rok s podzimem přicházela chřipka a pak jsme měli vždy přes zimní období výskyt vši. Tomu se nedalo zabránit. Rodiče doma dětem prohlíželi hlavy, likvidovali šampóny, co se dalo a i my jsme s paní Rotenbornovou prováděly preventivní opatření a prohlížely dětem hlavy.

Máte nějakou legrační příhodu z výuky?

Ano. Vzpomínám si na malého Vašíka Turka. Vždy když ho ráno maminka přivedla do školky, nakoukl do třídy, a když mě tam zahlédl, hned přiběhl a vlezl si mě do klína. Já jsem pak zapisovala docházku a on mi seděl na klíně.

Poslední otázka: odkud pocházíte?

Pocházím ze Švihova. Zde jsem žila do 15 let, než jsem odešla do Karlových Varů, kde jsem byla na internátu a studovala Střední pedagogickou školu. V Dolní Lukavici jsme začali náš dům stavět v roce 1982.

Zpracovala Eva Horová dle podkladů pravnučky L. Hory - Marie Probstové

ZAPOMENUTÉ OSOBNOSTI – 17. ČÁST

Ladislav Hora (1906-1936) – lukavický rodák, učitel, člen Sokola

Narodil se 1. června 1906 v Dolní Lukavici u Přeštic. Jeho otec Martin se živil jako krejčí, matka Kateřina rozená Benešová byla dcerou šafáře v Horní Lukavici. Krátce před Ladislavovým narozením se rodina přestěhovala do domku čp. 33, který otec Martin koupil. Ladislav měl starší sourozence Václava Horu (1897–1916), Marii Smetákovou (*1899), Emilii Česákovou (*1901) a Růženu Bělonožovou (1903–1990). Když byly Ladislavovi necelé 3 roky, narodila se ještě sestra Anna (*1909), později provdaná Drhlíková. Když bylo Ladislavovi 12 let, přišel o matku.

V roce 1925 vystudoval učitelský ústav a ihned na podzim nastoupil na výpomoc do školy v Petrovicích. Následující školní rok už působil jako správce menšinové české školy v Medvědicích, po dvou letech zažádal o přemístění do nedaleké nově zřízené menšinové školy v Sebusíně. Právě v těchto školách, jednotřídkách

plných českých dětí, se dle svých slov nakazil tuberkulózou. Jeho podlomené zdraví nedovolilo, aby nastoupil v roce 1928 povinnou vojenskou službu. Když byl roku 1930 ustanoven řádným učitelem a přemístěn na obecnou školu ve Velharticích, začal teprve jeho život naplno. Ve volném čase chodil po lesích s fotoaparátem - tento vynález ve Velharticích posud neznali. Fotografoval místní přírodu i sousedy pracující na polích. Měl ostatně v pokoji i rádio, opět naprosto pokrokový vynález. Celá škola chodila poslouchat rozhlas k němu. Navzdory nemoci se stal Ladislav členem místního Sokola a Národní jednoty pošumavské. Na velhartických slavnostech měl vlastenecké proslovy, například o M. Tyršovi. Učitel to byl prý pilný a svědomitý, člověk povahy přímé a milé, jak se píše ve velhartické obecní kronice. Tuberkulóza ho však sužovala stále více, a tak měl neustále zdravotní dovolené.



U Rendlů ve stavení se sblížil s mladinkou Alžbětou (*1915), dcerou chalupníků Rendlových. 31. 12. 1933 se konala svatba. Za pět měsíců se novomanželům Horovým narodil syn Ladislav. Ve vlhké třídě staré školy však učitel Hora chřádl a chřádl. A tak se rozhodl, že požádá o přemístění. Žádost byla vyřízena kladně a Ladislavovi se dostává odpovědi, že v listopadu 1936 má nastoupit na obecní školu ve Svojsčicích u Kolína, kde mají být pro něj přívětivější podnební podmínky. Ladislav Hora však do Svojsčic nikdy nenastoupil. 21. října 1936 ještě vyučoval, když druhý den v noci ulehl, netušil, že na smrtelnou postel. Zanechal po sobě mladičkou vdovu a dvouletého synka. Pohřbu se účastnili jeho žáci, sousedé i přespolní. Řídící učitel Jan Kliment pronesl nad jeho hrobem tato slova: „Milý kolego, odpočivej klidně na našem šumavském hřbitůvku a vlnky Ostružné a šum Borku necht' Ti stále sladce hrají: dobrou noc.“

Mgr. Eva Horová

DÁRCI KRVE – 4. ČÁST

Neduhy

Nakažlivé nemoci trápily obyvatelstvo odnepaměti. V roce 1770 tu vypukla epidemie moru, v roce 1771 zemřelo 95 z lukavické farnosti, v roce 1772 dokonce 267 osob. V roce 1832 přišla epidemie cholery. Lid dříve trápila i chřipka. Farář se v kronice zmínil: „Krásný to host zavítal k nám do Čech až z krajin Nilu počátkem roku 1890. Říká se mu chřipka-influenza. Tato choulostivá nemoc řádila po celé zemi, ve všech obcích, po všech domech, málokoho ušetřila.“ Také škola v DL musela být několikrát uzavřena kvůli výskytu nakažlivé nemoci. Ve školním roce 1918/1919 byl stav žactva

neutěšený, škola musela být uzavřena kvůli španělské chřipce. Většina žáků i učitelů onemocněla a čtyři děti zemřely. V tomto školním roce jedna žákyně zemřela na „kostižer“. Na počátku 30. let přišla další nemoc a to příušnice a následně spála. Ve 40. letech 20. století se na škole rozšířil záškrt, na který několik žáků zemřelo (např. Danuše Prachová, Jarmila Dvořáková, Jiřina Kalčíková), ve stejné době na škole vypukla opět spála a třídy byly dezinfikovány lysolem. 28. 2.-12. 3. 1950 byla škola uzavřena kvůli žloutence. Miloslava Hrdinová vzpomíná: „*Nikdy jsem nebyla vážně nemocná. Jako dítě jsem měla ve třetí třídě spálu. Vzpomínám, jak za mnou přišel k nám domů lékař z Přeštic. A když jsem měla spalničky, přišel mě navštívit řídící učitel Hřebeč i se svými dětmi, aby se nakazily a měly tu nemoc prodělanou.*“ Jiří Turek ve svých pamětech zaznamenal: „*V roce 1936 jsem onemocněl zánětem pohrudnice a rodinný lékař řekl mým rodičům, že je to velmi vážné a že by to byl zázrak, když bych přežil. V té době nebyla antibiotika ani penicilin a já měl vysokou teplotu na umření. Maminka mi dávala studené tzv. Prinsnitzovy obklady. Každý rok na jaře, když kvetly na loukách pampelišky, byla jsem s horečkou nejméně jeden týden v posteli se zánětem krčních mandlí (anginou).*“ Školní kronika se zmiňuje i o běžných zdravotních potížích: „*Protože na některých žácích zdejší školy bylo pozorováno, že mají třeba jen nepatrně zvětšenou štítnou žlázu, bylo jim doporučeno užívat jodových tablet. Přihlásilo se 42 dětí, jimž objednány byly tablety od firmy Medika v Praze a třídní učitelé jim podávají 2x týdně po půl tablete.*“



Bc. Václav Homolka (*1989) z Dolní Lukavice čp. 206 daruje krev od 18. ledna 2010. Přivedla ho k tomu jeho maminka, která darovala krev dlouhá léta. Pan Homolka chodil na bezplatné odběry nejprve 3x-4x do roka, nyní jen 1x-2x do roka. Sdě-
lil: „*Někdy mi z transfuzního oddělení zavolají, že potřebují moji krevní skupinu A+. Jelikož pracuji na stavbě, nemohu bohužel vždy přijít v jimi určený termín, ale snažím se jim vyhovět, hned jak je to možné. Stalo se, že akutně potřebovali moji podskupinu pro malé dítě, tak jsem si zařídil volno okamžitě.*“ V roce 2021 získal za 20 odběrů stříbrnou plaketu.

NA SLOVÍČKO S JINDŘIŠKOU TŮŠOVOU, DIS. (*1976), která žije v Dolní Lukavici a věnuje se sportu a aerobiku

Kdy jsi začala se sportem?

Se sportem jsem začala jako malá už ve školce. Nejdříve to byla atletika, které jsem se věnovala od školky až po střední školu. Jezdila jsem na atletické závody a nejsilnější disciplínou pro mě byl běh na dlouhou trať. Většinou to byl 1,5 km a 3 km. Na základní škole v Přešticích, tedy v 5. třídě, jsem začala hrát národní házenou. Začínala jsem v žáčkách a trenérkou byla paní učitelka Marie Bradová. První rok Přeštic a pak jsem přestoupila do Příchovic, kde jsem hrála za žačky, dorostenky

a pak i za ženy. Byla jsem brankářka. Pak jsem šla zpět do Přeštic do ligy. Když mi bylo 30 let, tak jsem ukončila hraní, už i ze zdravotních důvodů. Pak asi tak po 5 letech, mě požádaly dcery žen, co jsem s nimi hrála v Příchovicích, tak jsem se po 5 ti letech vrátila zpět na hřiště. Bylo to super, okolo mě holky staré s mým synem a já jsem jim pomohla a Příchovické ženy vybojovali ligu, která se hrála pouze v Přešticích. Myslím tím, ženy. Jenže pak jsem byla na operaci ramene a to už opravu bylo poslední a házenou jsem pověsila na hřebíček.

Kdy jsi se začala věnovat aerobiku?

Po porodu syna v roce 1996. Do Dolní Lukavice do školy začala jezdit Marie Janoušková z Chumčan a cvičil se tu aerobik. Pak už jsem jezdila cvičit do Chlumčan. Pravidelně jsem s chlumčanským aerobikem jezdila k moři se cvičením. Pak jsem si udělala v roce 1999 v Praze u IFFA, kde naší školitelkou byla Jana Čermáková Havrdová a Václav Krejčík.



Úžasní lidé, za kterými jsem pak začala jezdit do Prahy. Byli u zrodu mého kurzu lektora aerobiku. Jezdila jsem každý rok

na školení a i dvou denní maratony. Kde už nebyl klasický aerobik, ale různé druhy cvičení. Aerobik, bosu, tae-bo, flowin, trampolínky, power yoga apod. Pod vedením Radka Hadrovského (mistr světa ve fitness WNBFF, vícemistr světa v hard style karate) jsem se věnovala fitness, vypracoval mi fitness plán a naučil mi jak správně cvičit, abych nezatěžovala mé zničené kolena.

Kde jsi všude předcvičovala?

Po absolvování malého diplomu – aerobik jsem začala předcvičovat v Dolní Lukavici. S přestávkami jsme cvičily dále až do covidu. Rok jsme cvičily v KD ve Snopoušovech a dvě sezóny jsem jezdila předcvičovat do Řeneč do školy.

Jaké jiné sporty máš ráda?

Miluji lyžování, každý rok trávím na horách v Dolomitech v Itálii. I bruslení, ale poslední dobou není taková zima, aby se mohlo chodit bruslit na rybník, a umělý led na zimním stadioně není ono, i když člověk tam jede, aby si alespoň zabrusil. Jezdím na kole, pravidelně každý rok sjezd ze Špičáku domů, teď jsem zařadila z Prahy okolo Vltavy a Berounky a to je takový náš každoroční rituál. Mám skvělého psiho parťáka, se kterým dělám túry jak v okolí domova, tak i vlastně v ČR. Vyberu trasu, buď se necháme odvézt po okolí a dojedeme domů. Děláme až 30 km trasy, nebo dojedeme autem a poznáváme krásy přírody v Čechách. S kamarádkou jsme propadly horským túrám. A samozřejmě chodím cvičit do Přeštic na kruhový trénink, H.E.A.T., bosu, tabatu, fit box. Cvičila jsem i power a hata jógu, ale to je pro mě moc klidné, mám ráda takové dynamické cvičení, kde si dám pořádně do těla.

Máš něco na závěr, co bys chtěla říci čtenářům?

Sportujte a přejí každému, ať si vybere to, co ho baví. A důležité je, i když nejste aktivní sportovec, byť jen chodíte cvičit, běhat, ale i jen nějaká delší vycházka, tak nejdůležitější je kvalitní obuv. Nepodceňujte to. Pohyb je pro tělo důležitý, tak přejí pevné nervy a hlavně vytrvalost a trpělivost a ať najdete to, co vás baví a vyhovuje vám.

Mgr. Eva Horová

VĚDĚLI JSTE, ŽE ...?

Knihovna v Dolní Lukavici se od 1. 10. 2022 přestěhovala z dočasného náhradního umístění v sokolovně (čp. 13) do budovy obecní klubovny čp. 142 (za poštou). Otevřena bude ve stejném čase jako doposud, tj. každé pondělí od 16-18 hodin a těší se na vás knihovník Pavel Hajžman.



Mgr. Eva Horová

POZNÁTE, KAM VEDE CESTA?

Řešení: Cesta z tzv. "Drbně" z Horní Lukavice do Lišic

FOTOHÁDANKA

Poznáte, v jaké obci se dům čp. 42 nachází?

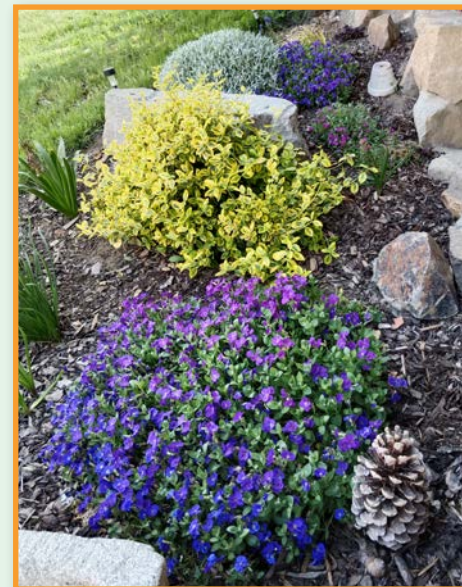
Řešení: Ve snopušovech



Mgr. Eva Horová

NAŠE ZAHRADY

Letos jsem se naposledy při sepisování Našich zahrad zastavila u **manželů Jany (*1980) a Josefa (*1982) Bendových v Lišicích čp. 117**. Dříve na zahradě měli ošklivý zarostlý svah se starými ořechy, které neplodily. Stromy vykáceli a ručně vytrhali porost. Pak začali s navážením kamene a úpravou terénu. Poté si paní Bendová začala rozmýšlet, které keře a rostliny na svah zasadí. Zvítězili zlaté deště, tuje a z



rostlin skalničky (taříčky fialové, zvonky karpatský bílý, fialový, minikarafiátky, barvínky), ze sukulentů hlavně netřesky. Paní Bendová sdělila: „Poprosila jsem kamarádky, aby mi věnovaly větvičky jakéhokoli druhu a začalo sázení a z darovaných větvíček se rozrostly rozkvetlé koberce plné včel a jiného hmyzu. Nezasaditelné místo na svahu našly i hosty, které zaplní hodně prostoru a moje srdcová záležitost levandule.“ Jako živý plot zvolili jilm sibiřský. Dále zde také najdete rozchodníky, kosmatec, ozdobnici čínskou a mateřídoušku. Na podzim svah zdobí krásně rozkvetlé vřesy a trávy různých barev. Největší radost paní Bendové přináší pohled na nový život, který vznikl ve svahu.



Nad'a a Zdeněk Květoňovi

VÝLET DO LIŠIC

Jeden srpnový čtvrtek, cestou z naší dovolené jsme se náhle ocitli v Lišicích, ale u Chlumce nad Cidlinou. Malebnou vesničku jsme si prohlédli a vyhledali i naše popisné číslo. Na stejné adrese jako je ta naše - Lišice 101 - jsme našli domeček s majitelkou, p. Kuklovou, která nás dále poslala za p. starostou. I když naše návštěva byla překvapením, setkání a přivítání bylo velmi milé. Přinášíme tímto pozdrav z Lišic i Vám.

VYSÍLÁNÍ O DOLNÍ LUKAVICI V ČESKÉM ROZHLESE

Zločiny byly, jsou a bohužel i budou. Pojdme nahlédnout do historie Dolní Lukavice a dalších našich obcí. Český rozhlas Plzeň vysílá každé pondělí v 11.35 hod pořad s názvem „Zločiny staré Plzně a okolí“. Repríza je vždy v pátek v 15:10 hod. V červenci jsme slyšeli vyprávění Evy Horové o kauze se studnou na Prusinech, 2. října jsme se dozvěděli o vraždě ve Vřeskovicích, 10. října o krysí aféře v Netunicích atd. Jeden z dalších dílů, pravděpodobně během listopadu, nás zavede do Dolní Lukavice. Seriál s Mgr. Evou Horovou připravila redaktorka Českého rozhlasu Kateřina Dobrovolná. Najdete také na: <https://plzen.rozhlas.cz/zlociny-stare-plzne-a-okoli-8656314>

VZPOMÍNKA

V letošním roce uplynulo již dvacet let od výročí úmrtí manželů Věry a Viktora Valdegrových z Lišického mlýna. S láskou a úctou vzpomínají dcery Věra a Marie, vnoučata a pravnoučata.

23. listopadu by se 100 let dožil pan Jaroslav Topinka, rodák z Dolní Lukavice. S manželkou Annou, rozenou Vokáčovou ze Dnešic vychoval syna Jaroslava a dceru Marii. Mnozí na něj vzpomínají jako na zahradníka. Rád připravoval kytice a vazby z řezaných květin např. na svatby, pohřby a další společenské události. Byl proslulý také svými vazbami cibulí. Jeho klientela sahala po celém Přešticu a každý se rád vracel. Této činnosti se Jaroslav Topinka věnoval až do své smrti v roce 2004.



Mgr. Eva Horová

ZLATÉ SVATBY

Manželé Radovi se seznámili v roce 1965 v sokolovně v Dolní Lukavici, kam Miloslava Hajšmanová jezdila ke své tetě Marii Hrubé. „Ano“ si nevěsta Miloslava (*1952), původem z Netunic a ženich Jiří (*1950), rodák z Dolní Lukavice čp. 92 řekli 21. října 1972 na radnici v Přešticích. Poté pár



ještě v lukavickém kostele oddal farář Bohumil Marouš. Svatební hostina se konala u nevěsty v Netunicích čp. 14. Manželé spolu vychovali dvě dcery: Pavlínu (*1973) a Romanu (*1976). Po svatbě novomanželé krátce žili u rodičů ženicha v DL čp. 92 a pak si postavili svůj dům čp. 194.

Manželé Stuchlovi se seznámili v Horní Lukavici na taneční zábavě, tzv. čajích. Chodili spolu osm měsíců a 11. listopadu 1972 si řekli „ano“ na radnici v Přešticích.



cích. Nevěsta Ivana (*1955), rozená Polívková, z Lišic se provdala za Karla Stuchla (*1949) z Přeštic. Po obřadu následovalo focení u přeštického fotografa a svatební hostina v restauraci Spolkový dům. Manželé vychovali dvě dcery: Petru (*1973) a Danielu (*1978). Dcery žijí v Německu, manželé Stuchlovi žijí v Lišicích čp. 111.



NOVÍ OBYVATELÉ

Manželé Tereza (*1989) a Václav (*1993) Fialovi se do novostavby čp. 283 v Dolní Lukavici přistěhovali 29. září 2021 z Plzně. Paní Fialová sdělila: „Dolní Lukavici jsme projížděli pravidelně při návštěvách chalupy v Řenčích. Vždy se nám líbilo, jak je to zde upravené a útulné. Bydlíme tu něco málo přes rok a jsme tu velmi spokojeni.“



Ing. Tomáš Vomáčka (*1983) a Petra Vomáčková (*1991) se do novostavby v Lišicích čp. 113 přistěhovali z Plzně v září 2021.

Proč si vybrali právě Lišice? Společně hledali klidné místo na venkově v okolí Plzně a právě zde se naskytla možnost koupit rodinný domek. V lednu 2022 se jim narodil syn Karel. Pan Vomáčka coby myslivec, uvítal možnost přidat se k místnímu mysliveckému sdružení Lukavan. Rádi také chodí na procházky do okolní přírody, kam je doprovází fenka Carrie. *„Uvítali bychom více autobusových spojů do Plzně a do budoucna také dětské hřiště“* dodávají manželé Vomáčkoví.



JUBILANTI LISTOPAD

NETRVAL Josef, DL	85 let
PINTÍŘOVÁ Marie, DL	84 let
JÍCHA Luboš, K	60 let
MINARČIC Miroslav, L	60 let
BABKA Stanislav, DL	50 let

PROSINEC

POLÍVKOVÁ Jarmila, L	90 let
SIKA Emil, K	81 let
ŠESTÁKOVÁ Mil., K	81 let
BĚLONOŽ Jan, DL	70 let
MINARČICOVÁ V., L	80 let
HODAN Josef, DL	75 let
TUREČEK Václav, L	70 let
RADOVÁ Miloslava, DL	70 let
ŽIVNÝ Václav, DL	60 let

Obec Dolní Lukavice všem gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let.

HLASATEL – časopis obyvatel Dolnolukavicka. Vydává Obec Dolní Lukavice. Vychází 7-8x v roce v nákladu 450 výtisků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Fotografie Václav Živný, archiv OÚ Dolní Lukavice.

Registrováno MK ČR E 12350 Adresa redakce: Obecní úřad Dolní Lukavice 134, 334 44.

Archiv www.dolni-lukavice.cz, zodpovědný redaktor Michal Böhm – ekonom@dolni-lukavice.cz, grafika Michal Böhm, Mirka Štychová. Členové redakční rady: Mgr. Eva Horová, Mirka Štychová.